

ΑΓΩΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (Ἡ ἐγκατάστασις τῶν προσφύγων
εἶναι ὑψίστη ἐθνικὴ ἀνάγκη). — Ὁ ἐλληνισμὸς
ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Διάλεξις Δεσιάμ). — Ἡ Βουλὴ
καὶ τὸ Πανεπιστήμιον. — Φιλοπατρία Ἑλληνος
ἐκ Καυκάσου. — Ἀγγέλματα καὶ Θρύλλοι. — Ἡ πρὸς
τοὺς Μητροπολίτας Μακεδονίας καὶ Ἡπεύρου
κατὰ τῆς Ρωμανίας ἐγκύκλιος τοῦ Πατριαρ-
χειοῦ. — Τὰ ἐν Ἑλλάδι.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 21 Φεβρουαρίου 1907

Ἦλθε καὶ πάλιν ἡ φωνὴ τοῦ Στ. Δραγοῦμη
κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς τῇ 16 τοῦ
ὑπερμεσοῦντος, ὅπως ἀνυψῶσιν τὸ νομοθετικόν
σῶμα τῆς Ἑλλάδος εἰς θέματα εὐγενεστέρων
προβλημάτων, ὅπως ἀποστῇ αὐτὸ ἀπὸ ταπει-
νοτάτων ἀντεγκλήσεων, ὅπως κατασιγῇ τὴν
καινομένην θύελλαν ὀρέξεων οὐδὲν ἔχουσῶν
τὸ κοινὸν πρὸς τὸ συνταγματικὸν τεκμήριον,
εἰς ἑκάστον βουλευτὴς δὲν εἶναι μόνον τῆς
βουλῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὅλου
Ἕθνους ἀντιπρόσωπος.

Με τὴν φωνὴν τοῦ Στεφ. Δραγοῦμη συν-
 πάλλοντο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην οὐ μόνον
 ἱ φωναὶ τῶν ἠρωϊκῶν θεμάτων τῆς βουλγα-
 ρικῆς ἀνάνδρου καὶ ἀτίμου θηριωδίας, ἀλλὰ
 καὶ σύμπαντος τοῦ ἑλληνισμοῦ, ὃν μία καὶ
 ἓρὰ συγκατὰ συνειδήσεις, ἡ συνειδήσεις, ὅτι
 τῆς ἑθνικῆς ἀλληλεγγύης ὑπέρπατον πρόσ-
 ταγμα καὶ ἀνάγκη ὑψίστη εἶναι νὰ εὗρωσι στέ-
 γην καὶ ἄρτον οὐ ἀδελφοὶ ἡμῶν πρόσφυγες, νὰ
 εἰσθῶσιν, ὅτι ἂν μικρὰ τὸς πόρους καὶ τὰς
 ἀνάμεις εἶναι ἡ ἐλευθέρα πατρίς, ἀλλὰ με-
 γάλῃ τὴν καρδίαν καὶ ἀνταξίαν τῶν τέχνων
 ἡμῶν, τίτινα χάριν αὐτῆς ἐθυσίασαν τὰ πάντα
 ἡλὴν τῆς τιμῆς, ὅτι εἶναι γνήσιοι υἱοὶ τῆς.

Καὶ ἤλθεν ἐπίκουρος εἰς τὴν φωνὴν τοῦ
νικίου ἄλλους καὶ τῆς μητρικῆς στοργῆς,
οἱ ἐξήρχετο τῶν στηθῶν τοῦ Δραγοῦμης ἄ-
στα διερμηνεύσαντος τῆς ἀληθινῆς Ἑλλά-
δος τὸν πόνον, τῆς Ἑλλάδος, ἥτις δὲν ἐνδια-
ρεται περὶ ἐνοικιάσεως σχολεῖν τῇ σταθ-
μῶν τελωνιακῶν, περὶ διορισμῶν εἰρηνοδικῶν
ἢ ἀγοφυλάκων, ἀλλὰ περὶ τῆς βαρυνούσης
τὴν μεγίστης ὑποχρέωσης νὰ συνεχίσῃ ἐ-
πίπτον τοῦ κόσμου τὸν προεξαχαρμζένον αὐτῇ
ῶνον πολιτισμοῦ καὶ ἡμέρωσεως, καὶ ἤλθε,
ἐπίκουρος εἰς τὴν φωνὴν ἐκείνην ἡ πρω-
τὴ τοῦ Διονυσίου Στεφάνου, ἄλλου τού-
του παλαιμάχου τῶν ἐθνικῶν ἀγῶνων, πρὸς
τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων, ἵνα ἐκφράσῃ τὴν
ἐλλήνιστον εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν ἐργάτην
ἐνομοσχέδιον, δι' οὗ ἡ ἐλευθερά Ἑλλάς θά
ἐκτελέσῃ ἐμπράκτως τὴν πρὸς τὰ κακοπα-
τῶντα τέκνα τῆς στοργῆς.

Ἀλλὰ χροὺ τῶν στηλῶν τοῦ φύλλου τού-
 διαρμηνεύομεν τὴν πικρίαν, τὴν δόνην
 πανελληνίου, ἐπὶ τῷ ὅτι τοιοῦτον ζήτημα
 τὸ τοῦ ἐγκαταστάσεως ὁμογενῶν ἐκ τῆς
 τοῦ ἑλλοδαπῆς προσφύγων, ἀπὸ δεκαετη-
 ῶν ὑφιστάμενον, δέξασθαι δὲ γενόμενον
 παρέμεινεν ἀφρόντιστον, οὐδεὶς δὲ τῶν
 ἐρησιάντων τὴν Ἑλλάδα ἐπεμελήθη νὰ
 τὴν πρὸ βόλῃμα τοῦτο, διότι οὐδεὶς κατ-
 ἔστη, ἐπὶ δι' ὕλικῆς ζημίας δέκα ἢ καὶ εἰ-
 νενεῖ, ἑκατομμυρίων, εὐκόλως σὺν τῷ χρόνῳ
 ὁρροῦμένης, παρέχοντο εἰς τὴν Ἑλλάδα
 ἀνεκτίμητα ἠθικὰ καὶ ὕλικα ὠφελήματα,
 τοῦτο μὲν ἐνίσχυε τὸν ἀραιὸν αὐτῆς πλη-
 ῶν δι' εὐρώστου καὶ ρωμαλέου νέου ὁ-
 νοῦς αἵματος, τοῦτο δὲ εἰσεκόμει νέας
 δούδας καλλιιεργείας τοῦ ἐδάφους καὶ τε-
 αῖον ἐμαρτύρει ἐνώπιον φίλων καὶ ἐχ-
 θρῶν καὶ ἡμετέρων, τὴν καταπληκτικὴν
 ἰσὺ δύναμιν τὴν ὑπερπηδῶσαν τὰ ὑπὸ τῆς
 ὡμότητος καθορισθέντα αὐτῇ ὅρια, τῆς
 ὡμότητος τοῦ ὅτι κινεῖ ὡσεὶ διὰ μαγικῆς ρά-
 ὁλόκληρον τὴν φυλὴν τὴν ἀπλουμένην
 τῶν ὑπαιρειῶν τοῦ Καυκάσου μέχρι τῶν
 ἀποπληκτικῶν βράχων τοῦ Ταινάρου, ὅτι ἡ
 αὐτῆς πρὸ πρῶτοστατὴ ἐν πάσῃ πολι-
 κινήσει ἀποσκοποῦσθαι εἰς τὴν βελτίστην
 τύχῃς τῶν ὑπὸ τὴν Τουρκίαν χριστιανῶν,

εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῆς ὅλης προσ-
 θίας Ἀνατολῆς, στηρίζεται εἰς ἀπαραγνώρι-
 στους μεγίστας θυσίας.

'Αλλ' ἔτι, δὲν ἐνόησαν οἱ κυβερνῶντες τὴν Ἑλλάδα, συναισθάνεται ἐξ ὁρμεψύτου ἑλαδ. αὐτῆς, ὁ ἄγνων καὶ διπλωματιαν καὶ Δυνά- μεις, ὁ φερόμενος μετ' ἀκατανικητοῦ ὁρμῆς, μεθ' ὅας ὁ δορυφόρος πρὸς τοὺς μεγάλους πλανήτας, ὅως καταρρίψῃ τοὺς τεχνήτους τῆς βίας φραγμούς, πληρώσῃ τὰ χωρίζοντα χάσματα καὶ ἀποτελέσῃ ἀνακτίων τὰ ἔρειπια τῆς χιλιετοῦς αὐτοκρατορίας μίαν καὶ μόνην πατρίδα

Μελετήσατε τὸν πόνον τοῦ Καυκασίου Ἑλ-
ληνος καὶ σφυγμομετρήσατε τὴν ἀναλγησίαν
τῶν σημερινῶν τῆς Ἑλλάδος ἀρχόντων, ἀνα-
γνώσαστε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἐκ Κωνσταντινου-
πόλεως φίλου τοῦ «Ἀγώνος» καὶ παραβάλ-
λετε τὸν ποιητικὸν ἐνδὸς ἀγρότου ἀξέστου πα-
τριωτικὸν οἶστρον πρὸς τὴν ἐπαίσχυντον ἀκη-
δαίαν τῶν ἀρμολιδῶν, ἥτις ἀφῆκε ἐν Ἀρσίῃ
οἰκῷ κοινωνείας Καυκασίων ἐπὶ μῆνας γυ-
μνητευούσας, πεινῶσας, ἐπαιτούσας τὸν ἄ-
νθρωπον, νῦν πεισθῆτε: Οἷός μέγας λαὸς εἶναι ὁ
ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ὕψ' οἶαν μικρονῶν κυ-
βερνάται. Ἦ ἐν τούτῳ ἐνυπάρχουσα ἀντίθε-
σις μεταξύ θένους καὶ πολιτείας εἶναι μονα-
δική, ἀπαράδειγμάστιος ἐν τῷ κόσμῳ.

Μεγάλα ἐφοβήθημεν, μεγάλα θὰ ἐφοβού-
μεθα, ὅτι ὁμοία τύχη ἀναμένει τὰς χιλιάδας
τοῦ «Ὑ Βουλγαρίας καὶ Ρωμυλίας προσφύ-
γων, ἐάν μὴ ἀνεκούριζεν ἡμᾶς ἡ φωνὴ τοῦ
δραγούνη καὶ τοῦ ἐγκύριως πιστοποιησαντος
αὐτὰ μεγάλως τούτου περὶ τοῦ ζητήματος ὑπη-
στάτος Διονυσίου Στεφάνου.

Ἀλλ' ὅτι ἔγινεν, εἶναι ἀρχὴ ἀρίστη μὲν,
ἀλλ' ἀρχή, τελείως ἀνωφελὴς, ἂν μὴ ἐπι-
τεφθῇ ὑπὸ εὐτυχος τέλους. Μέχρι δὲ του-
του τοῦ τέλους πολλὰ πέλει, πολλὰ δέον να
ἰνῶσι, πολλὴ νὰ καταβλήθῃ ἐργασία καὶ
κίνητον, περὶ τούτου δὲ ὀφείλουσι νὰ γίνω-
ν ἐγγυητὰ καὶ Ἀδραγούμης, ὁ Στεφάνου, ὁ
ὠμῆανος καὶ εἰ τις ἄλλος κατανωνὼν τὸ μέ-
θος τῆς συμφορᾶς, ἥτις ἀπειλεῖ τὴν Ἑλ-
λάδα, ἂν ἐπὶ πολὺ ἐξακολουθήσωσι μένοντες
στοιχαὶ καὶ ἀφρόντιστοι οἱ πρόσφυγες, ἐγγυη-
τὰ, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ κοινὴ καὶ φιλο-
ποργος μήτηρ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων.

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΕΝ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

Διάλεξις τοῦ κ. Γάστωνος Δεσιάν.

Νομίζοντες, ὅτι ἔχομεν καθήκον πρὸς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν νὰ ἀντιγράφωμεν πάσας τὰς διαλέξεις τῶν σοφῶν Γάλλων, οἵτινες ἐνεργῶς μελῶσι τοῦ ἀρισταύτου τοῦ Γαλλικοῦ Συνδέσμου πρὸς ἀμυναν τῶν ἐλληνικῶν δικαίων» ὄντες ἀνέλαβον τὸ εὐγενὲς καὶ βαθυτάτην εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας εὐγνωμοσύνην ἐπέβαλλον ἔργον τοῦ φωτισμοῦ τῆς κοινῆς ἐν Γαλλίᾳ γνώμης περὶ τῶν δικαίων τούτων, καταχωρίζομεν σήμερον τὴν τρίτην διάλεξιν, τὴν τοῦ κ. Γάστωνος Δεσπῆ, τοῦ περιπόλου συγγραφέως τῆς *Grèce d'aujourd'hui* (τῆς *Συγχρόνου Ἑλλάδος*) καὶ τῆς πραγματείας *Sur les routes d'Asie* (περὶ τῶν ἀσιατικῶν ὁδῶν).

Ἡ διάλεξις αὕτη στρέφεται εἰς προσφιλέστατον τῷ Ἀ' Ἀγῶνι θεμα, εἰς τὸ τοῦ ἀναβλαστάνοτος ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἑλληνικοῦ, περὶ οὗ ἐν τοῖς πρώτοις τοῦ Ἀ' Ἀγῶνι ἀσπενέστατα καὶ πρακτικώτατα ἥγχο ἐλθὼν ὑπὲρ πάντων ἄλλων ἐφημεριὰ ἐν Ἑλλάδι.

Εἶπε δὲ ὁ σοφὸς Γαλάτης περὶ τούτου:
 «Καθ' ἅπασαν τὴν Ἰο^ν ἐκπονησασθε τὴν οἰκονομίαν τῶν
 ἡμῶν πολιτευμάτων, ποιητὰς, καλλιτέχνας
 πρὸς πώλησιν. Οὐδ' ἀναγκαῖον εἶναι ὅτιν τιν
 πομνήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Σχταβρίανδου, τοῦ Βίτω-
 ρος Οὐγῶ, τοῦ Εὐγενίου Δελακροῦ. Γινώσκετε ὁ-
 λόσον ὁ Γαμβέττας ἡγάτα τὸν εὐγενὲς τούτον ἄ-
 ῶνα· γινώσκετε, διὰ τοῦτο τοῦτο, πρεσβυτὴς
 τῆς Γαλλίας ἐν Ἀθήναις χρηματίσας, οὐδέποτε ἐ-
 γήνησεν τοὺς παλαιούς αὐτοῦ φίλους, τοὺς Ἑλ-
 λήνας, ἐτέρωθεν δὲ οὗτοι ἐτήρησαν προσφιλεστάτην
 τὴν ἀνέμνησιν τοῦ. Δυνάμεθα τελευταῖον ἐκπο-
 νῆναι, καὶ καὶ σήμερον ἐν τοῖς ὑποουργοῖς συμβου-
 ραῖς δυνάμεθα ἐν ἐλπίσιν ἐπὶ φίλῃς ἀνωτάταις
 νουθεσιωδιστάτας, ἀποτελεσματικτάτας, ἐξ ὧν θά

ἐμπορισθῶσιν, εἰμαι βέβαιος, ὄφελος ὄχι μόνον τῇ
Ἑλλάδι, ἡ ἡμετέρα φίλη, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐλληνισμὸς
ὁλόκληρος. (Χειροκροτήματα).

Κοινή διαδοσμένη πλάνη είναι το συγχέειν το ελληνικόν βαίλειον, οὗ τὰ ὄρια προσωρινώτατα ἔχαραχθήσαν ὑπὸ συνθηκῶν ὑποκειμένων εὐτυχῶς εἰς ἀναθεώρησιν, πρὸς τὸν ἑλληνισμόν, τοῦτ' ἐστὶ τὸ σύνολον τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους

Δὲν τολμῶ αὐτὸς ἐγὼ νὰ δώσω ὑμῖν τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους· θὰ δανεισθῶ αὐτὸν παρ' ἐνὸς τῶν περριανεστᾶτων πολιτικῶν ἰνδρῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, παρ' ἐξόχου διπλωμάτου, ὁστις ἀφίερωσε πᾶσαν τὴν καρδίαν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀπείρων λεητοτήτων τοῦ πνεύματός του. Εὗρίσκει ἐν τῇ ἀλληγοραχίᾳ τοῦ κόμιτος Καποδιστριαύ, τὸν πρῶτον γενομένην διεμνηνέως τοῦ ἑλληνικοῦ, τὸν ἰκολοῦνθ' ὀριμὸν χρονολογούμενον ἀπὸ τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1827:

«Τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος σύγκεται ἐξ ἀνθρώπων, οὐ-
δένος ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως
δὲν ἔπαυσαν ὄντες ὁρβόδοξοι τὴν θρησκείαν, λα-
λοῦντες τὴν γλῶσσάν των πατέραν αὐτῶν καὶ πα-
ριζόμενοι ὑπὸ τὴν κοσμηκὴν ἢ πνευματικὴν ἐξου-
σίαν τῆς ἐκκλησίας αὐτῶν, ὅπου δῆπὸτ' ἂν τῆς
Γουρκίας οἰκίσσων». (Ἰδὲ τὴν Correspondance
du conte Capo d'istria, président de la Grèce
en Grèce, ἐκδ. Cherbuliez καὶ Σχ., 1839). Αἱ
πραγματικαὶ αὗται χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς 16 Ὀκτω-
βρίου 1827 καὶ ἀνήγγησαν ἐξ ἐπιστολῆς πρὸς τὸν
Viemott Hortonpan τὸν κόμιστον Καποδίστριατον.

Ἐν δὲ ἤτο ἀναγκασθὲν δι' ἄλλων ἐγγράφων νὰ ποδεῖξω ὑμῖν πόσον ὀρισμὸς οὗτος τοῦ ἑλληνικοῦ θένους παρῆμενεν ἔκτοτε σταθερὸς ἐν τῷ νῦν πάντων ὅσοι ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλοῦν ἐν ὀνόματι τοῦ ἑλληνισμοῦ, θὰ ᾔδυνάμην νὰ ἀναδράμω εἰς μίαν ὡν περιστασάν, ὃν ἡ νίκην ἐν εἶναι, πέποιθε. Ἀκυτήτι εἰς τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐνταῦθα παρόντας, τοὐτ' ἔστιν εἰς τὴν πανηγυρικὴν πρᾶξιν, δι' ἣς ἔτει 1863 αἱ Ἰωνιοὶ νῆσοι ἠγώθησαν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν βασιλεῖον. Ἡ Βουλὴ τῶν Ἰονίων νῆσαν αὐτὴν ὑποτίσματος τοῦ 1863 ἀποσπέντα ὀρεῖται.

«Αἱ νῆσοι Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Ζάκυνθος, Λευκάς, Κήθυρα καὶ Παξοὶ μετὰ τῶν ἐξαχτήσεων αὐτῶν ἐνοῦνται μετὰ τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὥστε ἀποτελέσωσιν ἐς αἱ ἁμέραν μέρος ἐνὸς τοῦ αἰδιδέμετου κράτους ὑπὸ τοῦ συνταγματικῶν ἡπτηρον τῆς. Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ βασιλέως ἐν Ἑλλάδι, Γεωργίου Α' καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ. Μὴ ἔχοντες πρὸχειρον τὸ κείμενον τοῦ ψηφίσματος τούτου μετὰφράσαμεν αὐτὸ ἐκ τῆς γαλλικῆς μεταφράσεως τοῦ κ. Δοσιμ. Σ. Α.).

Καὶ ὥστε ἡ συνέλευσις ἐκείνη ἐροβήθη μὴ νομι-
 ῖν ἱεροκρινεῖν εἰς τὴν παρεχομένην αὐτῇ ἱκανο-
 σύν ὡς εὐεργεσίαν ἐξαντλοῦσαν τὸν παναγνῆν.
 αὐτῆς πῶθον, ἡ αὐτῇ βουλὴ τῆς Ἐπαγγέλου
 τῇ ἀποκρίσει πρὸς τὸ διάγγελμα τοῦ ὑπάτου
 ῥηματοῦ, ἀντιπροσωπεύοντος τότε τὰς προστά-
 τας Δυνάμεις, προσέθετε ὑπεργράψας:

αΕΙΘ: ἡ χριστιανικὴ Εὐρώπῃ ἐκτιμῶσα τὰς ὕπ-
 ιας, ὡς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος παρέσχε καὶ κέκλη-
 ναι τὰ παράσχῃ εἰσέτι εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, νὰ
 ἀπληρώσῃ τὸ ἔργον, οὗ γενναιοπορώς κατήρξατο,
 τρέφουσα εἰς τὴν πλήρη καὶ ὀριστικὴν ἀποκατά-
 σιν τοῦ ἔθνους τούτου πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ
 αἰτισμοῦ καὶ πρὸς ὅλοσχερὴ ἐκπλήρωσιν τῶν
 ὁλῶν τοῦ Ὑψίστου».

Ερχομεν ἐνταῦθα πρὸ ἡμῶν ἔθνος μόλις ἀρχό-
 νον νὰ ἀναλαμβάνῃ, οὐ ἀπαράγραπτα εἶναι τὰ
 κτα, οὐ αἱ ἐπὶ τὸ μέλλον ἀξιώσεις εἶναι ἀπερίο-
 τος καὶ ὅπερ ἀπαιτεῖ παρηρησία τὴν πλήρη καὶ
 τικτὴν ἀποκατάστασίν του. Δὲν ἀνῆκε ἡμῖν νὰ
 ὤμεν, ἐὰν δύναται νὰ ἐλπίζῃ τοῦτο ἐντός βρα-
 χέου, ἀλλ' ἡμῖν ἀνῆκε νὰ συμπερισθῶμεν τὴν
 κὴν ταύτην εὐχὴν τὴν ὅλως σύμφωνον πρὸς
 οἰκονομίας τῆς δικαιοσύνης καὶ τὴν πρὸσδοκὴν τῆς
 πόπότητος.

Η ημέρα εκείνη τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1863 ὑπὲρ
ἀπορροῇ εὐφροσύνης, ἣς ἡσυχαίᾳ να παρυσυ-
α ἀπηγάσας· ἐκ τῶν συνομιλιῶν μου μετὰ προσ-
α αὐτῶν. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐβράττα τὸ
βρόλον τῶν φρουρίων τῆς Κερκύρας ἐβλάη ὁ
κός βυθος ἐν τῇ ἀποδοθείσῃ τελευταίῳ εἰς τὴν
πόλιν νῆφαι φαίραρ ἦσαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην
αἱ καρδίαι· ἐν τῇ παιδρότητι τῶν μαυακῶν
αὐτῶν χρωμάτων, τῶν ἀρωμάτων, πάσαι αἱ
αἱ ζῶντι ἡνοῖον πρὸς ἀπροσδιόριστον ἐλπίδα, ἀλλ' ἡ
τῶν πατριωτῶν Ἑλλήνων συνεκινήθη ἰδεα-
σας δτε, τὴν ἐστέραν τῆς λησμονήτου ἡμέρας
υπὸ τὰ πρῶτα ἄστρα τῆς ἀρχομένης νυκτός, ἐπὶ
αὐτῇ τῇ Κερκύρας παρὰ τὰς τὰ χαρμόσυνα τυ-
τινα ἡγναι τοῖ ὀρεινοὶ τῆς Ἡπείρου. Κατενόη-
ότε εἰς τοῦ μεμαρκαρμένου τούτου συνθημα-
αὐτῇ ἀπερίνετο πὸς τὴν ἐλπίσιν Ἑλλᾶδα.

Διότι τῷ ὄντι δύο ὑπάρχουσιν Ἑλλάδες, ἡ ἀνακτήσασα τὴν ἐλευθερίαν τῆς καὶ ἡ ἐπιζῶσα ποτι νῦν τὴν ἀνακτῆρην. Αἱ δύο αὗται Ἑλλάδες, ἡ ἀπελευθερωθεῖσα καὶ ἡ πάσχουσα, ἔπεται νοθεύει μὴ μόνον, ἀλλ εἶναι οὐχ ἥττον ἀναγκαῖον νὰ καθορίσωμεν τὴν διαίρεσιν αὐτῶν, ἣν οἱ Ἕλληνες διακρίνουσι δι' ἐκκράσεως, ἣν πολλὰκις ἤκουσα ἐπανερχομένη ἐν τῷ στήματι των ἡ ὑπὸ τὴν γραφίδα των: Ἡ ἔσω καὶ ἡ ἔσω Ἑλλάς.

Πῶς καὶ τί ποιοῦσαι αἱ δύο αὐτὰ Ἑλλαδὲς ἀ-
γωνίζονται ἐν ἀνωθῶσι, θὰ ἐδείκνουν ἡμῖν ἡ ἱστορία,
ἐν ᾗ δυνάμεθα εἰ τῷ ὀλίγῳ ἡμῖν καθωρισμένῳ
χρόνῳ νὰ περᾶθωμεν ὅλους τοὺς σταθμούς τοῦ
μακροῦ τούτου δρομολογίου πρὸς τὴν ἐλευθερίαν,
ὅπερ διὰ τοσοῦτων θλιβερῶν ἐπιπαραστάσεων τοῦ δρό-
μου ὑπῆρξεν ἐπιμωχότατος, φοβερότατος, πρα-
γικώτατος Κρανίου τόπος. Ἀλλὰ τὸ ὥραϊον ἐν τῇ
μακρῇ ταύτῃ ἱστορίᾳ, ἐν τοῖς μνημείοις, ἅτινα πε-
ρισσώθησαν ἡμῖν ἐξ ἀπωτάτων χρόνων καὶ ἅτινα
μακρῶτατος τὴν ἀρχαιότητα τῶν ἀξίωσεων, αἰτίνας
σήμερον ἔχουσιν ἐπισήμους ἀντιπροσώπους, εἶναι, ὅτι
οὐδέποτε οἱ ἐκτοράσαντες τὰς ἐλπίδας ταύτας ὑπὸ
κενταὶ καὶ εἰς τὴν ἐλαχίστην διάψευσιν. Καὶ δε
τὸ ὅριζον φαίνεται σκυθρωπώτατος, ἐν ᾧ φαίνε-
ται, ὅτι αἱ ἐλπίδες αὐτῶν εἶναι χίμαιραι μόνον, ἀ-
κριβῶς τότε μετὰ ἐξαισίας ἀφελείας ἀναπτυσσοῦσι
πᾶσαν τὴν λαμπρότητα τοῦ ἐθνικοῦ των προγράμ-
ματος.

Εύρισκω π.χ. ἐν οἷς γράφει ἀφανέστατος Ἕλληνας
γλωσσόγραφος Μελέτιος ὀνόματι κατὰ τὸ 1728 τὴν
ῥάσιν ταύτην τὴν συγκινοῦσαν διὰ τῆς ταπεινο-
προσύνης, ἥ, ἀποκλιπύτης, καὶ τῆς ἀνικητοῦ ξυμ-
περί τοὺς μέλλοντας πίστεως.

«Ἡ Ἑλλάς, μεγάλη ἄλλοτε καὶ ἐνδοξος, ταπεινὴ
τώρα καὶ ἀθλία, καλεῖται Γραικία ὑπὸ τῶν Εὐρω-
παίων καὶ Ρωμῆλιν ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ τῶν
Ἑλλαν λαῶν. Ὑπὸ τὴν εὐρυστάτην ἐξοικίαν αὕτη
περικυβάνει τὴν Ἥπειρον, τὴν Ἀκαρνανίαν, τὴν
Ἰελοπόννησον, τὴν Θεσσαλίαν, τὴν Αἰτωλίαν, τὴν
Μακεδονίαν, τὴν Θρᾷκην, τὰς ἑλληνικὰς νήσους τοῦ
ἰονίου πελάγους καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ
τὴν τινὴ Μικρὰν Ἀσίαν».

(ἔπεται συνέχεια).

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ ΕΛΛΗΝΟΣ ΧΩΡΙΚΟΥ
ΕΚ ΚΑΥΚΑΣΟΥ

"Αν οἱ διάφοροι Σιμπούνοιοι, εἰνες καὴν μοῖρα πυθερνῶσι τὴν Ἑλλάδα, εἶχον εὐρυτέραν τὴν ψυχὴν των, ὥστε μαθόντες τὰ γινώσκοντα καλλίτερον τὴν Ἑλλάδα, καὶ εὐαισθητοτέραν τὴν καρδίαν, ὥστε τὰ ἀλγῶσι διὰ τὰ παθήματά της καὶ προνοῶσιν ἐγκαίρως περὶ τῶν ἀναγκῶν της καὶ συγκεντρώνουσι τὰς θανυμασίας αὐτῆς δυνάμεις πρὸς ἐνιαίαν κατεῦθυνσιν, ἄλλη καὶ ἥτο ἡ Ἑλλάς καὶ κατ' οἶκον καὶ ἐν ἀξιώματι ἐθνότητος τοῦ πολιτισμένου κόσμου. Ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου οἱ πολιτικοὶ ἐκάστης χώρας ἀποτελεῖσι τὴν συνισταμένην τῶν ἥθικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων τῆς χώρας. Μόνον ἡ Ἑλλάς ἀποτελεῖ ἑξαίρεσιν. Ὁ λαὸς ἐστὶν ζῦμη ἐπιλεκτοτάτη. ἐν ἧ ἑκπαίδευσις αἱ μέγιστοι τὸν ἀρετῶν, οἱ δὲ πολιτικοὶ, ἐκτός ἀντιθέτου ἑξαίρεσιν, ὅχλος ἀσυνφετάδης, ἐν ᾧ γινώσκονται πᾶσα νόσος καὶ πᾶσα κακία, πᾶσα ψυχρὴ εὐτέλεια καὶ μικρόνοια πόθων καὶ ὀρέξεων φανῶν, ἀπαραιρεμάτωντος δὲ ἀναληγῆστα καὶ κακοηθεστάτη πρὸς τὰς μεγάλας καὶ ἱερωτάτας ἀνάγκας τοῦ ἔθνους.

“Ἄν ἄλλοι ᾖσαν οἱ πολιτικοὶ ἡμῶν, δὲν θὰ ἐκιν-
δύνομεν ἑκατὸν πενήντοκα χιλιάδες Ἑλλήνων τοῦ
Καναδάου θὰ ἀπολεσθῶν ἐξ αἰεὶ διὰ τὸν ἑλληγι-
σμόν ἐξαφανιζόμενον ἐν τῇ τὰ πάντα ἀφομοιοῦσθαι
ρωσικῇ χούρῃ. Ἄν ἄλλοι ᾖσαν οἱ πολιτικοὶ μας
δὲν θ’ ἀπέθνησκον ἐκ πείνης, δυνῆς, γυμνητείας
καὶ ψυχῶν ἑκατὸν πενήντοκα οἰκογενεῖαι Ἑλ-
λήνων Κανασίων ἐκπαιτευθέντων κατὰ μοῖραν ἐν
τῇ φιλανθρωπικῇ μεγαλοσχίμῳ, ἀλλὰ κατασ-
τάτον πολυπεριμένον. Ἄν ἄλλοι ᾖσαν οἱ πολιτικοὶ
μας ἀπὸ ἑξ μηνῶν ᾗδον δὲν θὰ ἔμενον ἄλυτοι τὸ
πρόβλημα ἐθνικὸν πρόβλημα τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν
ἐκ Βουλγαρίας καὶ Ἀν. Ρωμανίας προσφύγων, δὲν
θὰ ἔμενον ἄλυτοι τὸ εὐρύτερον ἐπὶ πρόβλημα τῆς
Ἑλλάδος ἐγκαταστάσεως διακοσίων πενήντοκα
χιλιάδων Ἑλλήνων, πρόβλημα γεννηθὲν ἀπὸ εἰκο-
σινεταετίας, τῶν Ἑλλήνων τοῦ Καναδάου, τῆς
Ρωμανίας, τῆς Βουλγαρίας, δι’ οὗ θὰ ἐγονιμο-
ποιεῖτο ἡ χέροος ἐγκαταστεινόμενη καὶ ἐρημονιμένη
Ἑλλάς τοῦτο μὲν ὅπο τῶν νῦν τῶν χειροκάντων.

